

**Monitor naleving
en handhaving
Brzo-bedrijven
2014**

2 juli 2015

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1. Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Besluit risico zware ongevallen (Brzo'99) en Brzo 2015 in aantocht	5
1.3 BRZO+ en landelijke afspraken	5
1.4 Reikwijdte en beperkingen monitor	6
1.5 Werkwijze bij deze monitor	6
1.6 Leeswijzer	6
2. Algemene gegevens en inspecties	7
2.1 Aantal Brzo-bedrijven: typering bedrijvigheid aan de hand van Mars codering	7
2.2 PBZO- en VR-bedrijven	8
2.3 Aantal geïnspecteerde bedrijven	9
2.4 Inspectieonderwerpen	9
3. Naleving van het Brzo'99	11
3.1 Overtredingen	11
3.2 Beoordeelde onderwerpen en overtredingen die daarbij zijn vastgesteld	12
3.3 Ernst van de overtredingen	14
4. Handhaving door het bevoegd gezag	15
4.1 Inleiding	15
4.2 Ingezette handhavingsinstrumenten	16
4.3 Onderwerpen van de categorie 1 overtredingen	16
4.4 Hersteltermijnen	17
4.5 Status van de overtredingen op 1 maart 2015 en vervolgacties door het bevoegd gezag	18
5. Conclusies	20
Bijlage 1: Begrippen en afkortingen	21

Samenvatting

Aanleiding

Deze “Monitor naleving en handhaving Brzo-bedrijven 2014” is een weergave van de resultaten van de inspecties in 2014 bij Brzo-bedrijven, waarvan de resultaten worden beheerd in de Gezamenlijke Inspectieruimte (GIR).

Brzo'99

Brzo'99 is het Besluit risico's zware ongevallen 1999. Dit besluit verplicht bedrijven met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen de juiste veiligheidsmaatregelen te treffen en te zorgen dat deze maatregelen betrouwbaar blijven. De bedrijven zijn zelf verantwoordelijk voor het naleven van de regelgeving

BRZO+

Het BRZO+ is de naam van de samenwerking van de uitvoerende overheden. Voor het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) is dat de Inspectie SZW, voor het Wabo-bevoegde gezag zijn dat de zes Brzo-omgevingsdiensten en voor de veiligheidsregio's zijn dat zes Brzo-veiligheidsregio samenwerkingsverbanden. Ook de waterbeheerders (waterschappen en Rijkswaterstaat) doen als adviseur van de uitvoerende partijen mee in het BRZO+. Daarnaast doen het Openbaar Ministerie (OM) en de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) mee in BRZO+.

Brzo-inspecties

De inspecties om te controleren of de bedrijven zich aan de regels van het Brzo-besluit houden worden uitgevoerd in het kader van een gezamenlijk Inspectieprogramma. Dit programma wordt opgesteld en uitgevoerd door het BRZO+, na goedkeuring van de betrokken bevoegde gezagen. Deze zijn:

- het Wabo-bevoegde gezag (de provincies en de gemeenten),
- het bevoegde gezag voor de arbeidsveiligheid van de medewerker, het ministerie van SZW
- en de Veiligheidsregio's die vanuit de brandveiligheid betrokken zijn bij de uitvoering van de Wet op de veiligheidsregio's (Wvr).

Gekwalificeerde Brzo-inspecteurs controleren de bedrijven op de naleving van het Besluit. Een deel van de Brzo-inspecties is gecombineerd uitgevoerd met inspecties in het kader van overige wetgeving. Van de uitgevoerde inspecties zijn de bevindingen en hierop ingezette handhavingsacties op landelijke schaal bijeen gebracht. Hiervoor wordt de Gemeenschappelijke Inspectieruimte ofwel de GIR gebruikt, een speciaal ontwikkelde database. Aan de hand van informatie uit de GIR wordt een actueel beeld van de naleving en de handhaving gegeven. Ieder jaar wordt een rapportage opgesteld over de inspecties die tussen 1 januari en 31 december van het voorgaande jaar hebben plaatsgevonden. Inspecties uit de laatste maanden van 2014 zijn begin 2015 afgerond. Op peildatum 1 maart wordt de informatie voor de rapportage uit de gemeenschappelijke inspectieruimte uitgelezen. De bijeen gebrachte informatie wordt door de bevoegde gezagen gebruikt om het rendement van het toezicht te verbeteren en eventuele trends nader te duiden om het toezicht risicogerichter in te zetten. Deze Brzo-monitor wordt sinds 2014 aangeboden aan de ministeries van I&M, VenJ en SZW en als onderdeel van de Staat van de Veiligheid naar de Tweede Kamer gestuurd.

Naleving door bedrijven

Van de 406 geregistreerde Brzo-bedrijven in Nederland zijn 362 bedrijven (89%) in 2014 geïnspecteerd. De keuze om wel of niet te inspecteren wordt bepaald op basis van de risico's van het bedrijf en het naleefgedrag van voorgaande jaren. Van de geïnspecteerde bedrijven leven 170 bedrijven (47%) het besluit geheel na op die onderdelen die in de inspectie zijn beoordeeld. Ten opzichte van 2013 is het aantal bedrijven zonder overtredingen met 11% toegenomen. Bij 192 bedrijven (53%) zijn één of meer overtredingen vastgesteld. Het aantal overtredingen per bedrijf loopt sterk uiteen. In totaal zijn 850 overtredingen geregistreerd. Dit betreft een totaal van overtredingen van verschillende aard en uiteenlopende ernst. Verhoudingsgewijs zijn de meeste overtredingen vastgesteld op het onderdeel 'beheersing van de uitvoering'. Dit is de manier waarop

het bedrijf procedures en instructies vaststelt en toepast voor de beheersing van de veiligheid van de bedrijfsvoering.

Handhaving

Bij bedrijven met overtredingen is handhavend opgetreden door het bevoegd gezag. Bij 15 overtredingen was sprake van onmiddellijke dreiging van een zwaar ongeval. In die gevallen is direct ingegrepen met het wegnemen van de dreiging door een stillegging, een exploitatieverbod of het toepassen van bestuursdwang. Bij de overige overtredingen kon worden volstaan met lichte instrumenten zoals een bestuurlijke vooraankondiging of een waarschuwing. De keuze voor één of meer handhavingsinstrumenten wordt bepaald door de ernst van de overtreding op basis van de handhavingsstrategie. Op de peildatum was nog niet bij alle overtredingen de handhaving gestart. Dit betrof inspecties uitgevoerd in de laatste maanden van 2014. Bedrijven zijn met het inspectierapport al wel op de hoogte gesteld van de inspectiebevindingen en overtredingen.

Conclusies

De monitor 2014 laat zien dat de lijn van een intensieve manier van toezicht en handhaving wordt gehandhaafd. Er zijn ongeveer evenveel Brzo-inspecties uitgevoerd als in 2013. Naast reguliere geplande Brzo-inspecties vinden meer inspecties onaangekondigd plaats. Hoewel er meer bedrijven zijn waar geen overtredingen zijn vastgesteld, leeft ruim de helft van de bedrijven het BRZO'99 niet volledig na. De overtredingen duiden op onvoldoende borging van het beheersen van de risico's. Van de betrokken bedrijven en overheden worden de nodige inspanningen verlangd om de prestaties te verbeteren. In 2014 zijn er 15 ernstige overtredingen geconstateerd waarbij de inspecteur heeft geoordeeld dat er onmiddellijke dreiging van een zwaar ongeval was. Bij een deel van deze bedrijven kon de overtreding tijdens de inspectie op een eenvoudige manier worden opgeheven zodat het gevaar direct was geweken. In de andere gevallen zijn sancties opgelegd zoals het stilleggen van (een deel van) het bedrijf om daarmee de dreiging van een zwaar ongeval op te heffen.

Hoofdstuk 1

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Het samenwerkingsprogramma BRZO+ rapporteert met deze “Monitor naleving en handhaving Brzo-bedrijven” jaarlijks over de naleving en de handhaving bij de Brzo-bedrijven. BRZO+ regelt onder andere de uniforme en integrale aanpak van VTH-taken op het gebied van interne en externe veiligheid met als doel het voorkomen van zware ongevallen bij alle Brzo-bedrijven. BRZO+ is een samenwerkingsprogramma van de Inspectie SZW, de Brzo-omgevingsdiensten, Veiligheidsregio's, de waterbeheerders, ILT en het OM. VTH-taken zijn taken op het gebied van vergunningverlening toezicht en handhaving.

1.2 Besluit risico zware ongevallen (Brzo'99) en Brzo 2015 in aantocht

Bedrijven die werken met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen en/of deze stoffen in opslag hebben vallen onder de werking van het Brzo'99. Het Brzo'99 is de implementatie van de Europese Seveso II-richtlijn, gericht op het voorkomen en beheersen van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken. Het Brzo'99 stelt strenge veiligheidseisen aan de meest risicovolle bedrijven van Nederland.

De hoeveelheid en aard van gevaarlijke stoffen bepalen de verplichtingen waar bedrijven volgens het Brzo'99 aan moeten voldoen. Het besluit kent twee categorieën.

1. Bedrijven die alleen de lage drempelwaarde overschrijden worden als *Pbzo-bedrijf* aangemerkt. Deze bedrijven moeten alle maatregelen treffen die nodig zijn om zware ongevallen te voorkomen en de gevolgen daarvan voor mens en milieu te beperken, een Preventiebeleid Zware Ongevallen (PBZO) opstellen en voor de uitvoering en bepaling daarvan een veiligheidsbeheerssysteem (VBS) implementeren.
2. Bedrijven die tevens de hoge drempelwaarde overschrijden worden aangemerkt als *VR-bedrijf*. Deze bedrijven moeten, naast de hierboven genoemde verplichtingen, een veiligheidsrapport (VR) indienen, waarmee wordt aangetoond dat de preventie en de beheersing van de gevaren van zware ongevallen in orde zijn.

De lage en hoge drempelwaarden van gevaarlijke stoffen staan in bijlage 1 van Brzo'99.

De SEVESO III-richtlijn is van 4 juli 2012. De implementatie van deze richtlijn in de Nederlandse regelgeving maakt aanpassingen van het Brzo nodig. Er komt een nieuw Brzo, het Brzo 2015 dat naar verwachting op 1 juli 2015 van zal kracht worden

1.3 BRZO+ en landelijke afspraken

Op grond van het Brzo '99 houden het Wabo-bevoegd gezag, de Inspectie SZW en de Veiligheidsregio's toezicht op de naleving van het Besluit. In dit rapport worden deze toezichthouders aangeduid als 'het bevoegd gezag'. Het Wabo-bevoegd gezag kan een gemeente of een provincie zijn. De uitvoering van Wabo-taken voor het Brzo'99 (zowel van gemeente als van provincie) gebeurt door de Brzo-omgevingsdiensten. Deze omgevingsdiensten laten zich ten aanzien van de milieurisico's van onvoorziene lozingen adviseren door de waterbeheerders (Rijkswaterstaat en waterschappen). De Brzo-omgevingsdiensten, de Inspectie SZW, de Veiligheidsregio's en de waterbeheerders noemen we samen de inspectiepartners van BRZO+.

De BRZO+ inspectiepartners werken zoveel als mogelijk, samen in de voorbereiding, uitvoering en afronding van de inspectie volgens een landelijke uniforme inspectiemethodiek. De afspraken en werkprocessen zijn vastgelegd in de *Werkwijzer Brzo II* van BRZO+. Deze werkwijzer betreft een uitwerking van de wettelijke taken. Alle betrokken uitvoerende overheden hebben zich gecommitteerd aan de Werkwijzer Brzo II. De werkwijzer Brzo II staat op de website www.brzoplus.nl. In 2014 is zoveel mogelijk gewerkt in multidisciplinaire inspectieteams, bestaande uit gekwalificeerde Brzo - inspecteurs van de Inspectie SZW, de Omgevingsdienst, en de Veiligheidsregio (in voorkomende gevallen aangevuld met gekwalificeerde Brzo inspecteurs van RWS en Waterschap al naar gelang het inspectieonderwerp), maar vanwege capaciteitstekort (met name binnen de Inspectie SZW) is dit niet overal haalbaar gebleken.

Sinds 2014 wordt door alle inspectiepartners de landelijke handavingsstrategie voor het Brzo'99 toegepast. De handavingsstrategie is onderdeel van de werkwijzer Brzo II. Hiermee is een landelijk

kader ontwikkeld, waarmee uniform en adequaat sanctionerend opgetreden kan worden tegen overtredingen van het Brzo'99.

De uitvoerende overheden registreren de inspectie-informatie in een gezamenlijke online inspectiedatabase: de Gemeenschappelijke InspectieRuimte (GIR). Doordat de GIR de gegevens van de inspecties op alle Brzo-bedrijven en de hieruit voortkomende opvolgingsacties door het bevoegd gezag bevat, vormt deze database een belangrijke landelijke bron van informatie over de naleving door en handhaving bij Brzo-bedrijven. Sinds oktober 2014 zijn de eerste samenvattingen van de inspecties op de website www.brzoplus.nl gepubliceerd. In de loop van 2015, zodra het Wabo bevoegd gezag de betreffende omgevingsdienst hiertoe heeft gemandateerd, zullen van alle Brzo-inspecties de samenvattingen worden gepubliceerd. Werkdocumenten, handhavingstrategie en afspraken over de uitvoering van Brzo-inspecties zijn te vinden op www.brzoplus.nl.

1.4 Reikwijdte en beperkingen monitor

De monitor van BRZO+ richt zich op de Brzo-bedrijven die in 2014 op naleving van het Brzo'99 zijn geïnspecteerd. Dit betreft inspecties waarvan het inspectiebezoek in het kalenderjaar van 2014 heeft plaatsgevonden. Sommige bedrijven zijn meerdere malen geïnspecteerd als eerdere bevindingen en overtredingen daar aanleiding toe gaven of als dit vanwege een thematische aanpak gepland was. Bij een deel van de Brzo-inspecties is tegelijkertijd met de Brzo-inspectie ook gecontroleerd op andere wetgeving. Dit betreft het toezicht vanuit dezelfde werkvelden namelijk milieu, arbeidsomstandigheden, waterkwaliteit en rampenbestrijding. Van de resultaten van zo'n gecombineerde inspectie wordt één integraal inspectierapport opgesteld en in GIR vastgelegd. Alle geconstateerde overtredingen bij deze inspecties zijn in dit rapport opgenomen. Tijdens een Brzo-inspectie, al dan niet gecombineerd met een inspectie op overige wetgeving, wordt een bedrijf op specifieke onderdelen doorgelicht.

De scope van deze monitor is exclusief zes Brzo-bedrijven die onder toezicht van de Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) staan. Over deze bedrijven rapporteert SodM in haar jaarverslag.

De inspectierapporten geven de situatie weer van het moment tijdens de inspectie op dat betreffende onderdeel en reiken niet verder dan dat. Het betreft een steekproef. De hieruit volgende resultaten geven een beeld van het veiligheidshandelen van een bedrijf, maar dit beeld kan nooit volledig zijn. Handhavingstrajecten kennen een gefaseerde opbouw, met een zekere doorlooptijd. Deze trajecten kunnen zich op het moment van de peildatum in verschillende fasen bevinden. Zeker voor de inspecties die aan het eind van 2014 zijn uitgevoerd kan dit betekenen dat het handhavingstraject op de peildatum 1 maart 2015 nog niet is opgestart.

1.5 Werkwijze bij deze monitor

Deze rapportage is gebaseerd op gegevens zoals die in de GIR zijn geregistreerd. Aan de hand van de inspectiegegevens zoals deze op 1 maart 2015 beschikbaar waren in de GIR zijn de overtredingen en de hierop ingezette handhaving in kaart gebracht. Per overtreding is beoordeeld of deze op 1 maart 2015 was opgeheven of niet. Hiervoor is het oordeel van de uitvoerende overheden gevolgd. Voor de totstandkoming van dit rapport is geen hoor en wederhoor bij de bedrijven uitgevoerd. Het is het vierde jaar dat de naleving en handhaving op landelijke schaal in beeld wordt gebracht. De resultaten van 2014 zijn waar mogelijk naast de resultaten uit de monitor van 2013 en 2012 gezet. In het rapport is dit zichtbaar gemaakt door de tabellen met gegevens uit 2013 en 2012 een grijze arcering te geven. Deze vergelijking voorziet niet in een trendanalyse. Hiervoor zijn over een langere en vergelijkbare periode gegevens nodig, waarmee statistisch betrouwbare trends kunnen worden geanalyseerd. Bovendien zijn in 2013 thema-inspecties op opslagtanks (PGS 29) uitgevoerd, die duidelijke invloed op de cijfers van 2013 hebben gehad. Het is het tweede jaar dat deze monitor als bijlage in de "Staat van de Veiligheid" wordt opgenomen. De monitor is uitgevoerd door het Bureau BRZO+¹ met medewerking van de BRZO+ werkgroep monitoring en onder verantwoordelijkheid van BRZO+.

1.6 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de algemene gegevens over het aantal en soort Brzo-bedrijven en de gegevens over het aantal inspecties en de inspectie-onderwerpen. Hoofdstuk 3 gaat over de naleving van Brzo'99 door de bedrijven. Hoofdstuk 4 beschrijft de handhaving van het besluit door het bevoegd gezag. En in hoofdstuk 5 staan de conclusies van deze monitor. De begrippen en afkortingen zijn te vinden in bijlage 1 bij deze monitor.

---

¹ Bureau BRZO+ coördineert en ondersteunt de samenwerking in BRZO+, Bureau BRZO+ is ondergebracht bij InfoMil, directie Leefomgeving, Rijkswaterstaat.

Hoofdstuk 2

2. Algemene gegevens en inspecties

2.1 Aantal Brzo-bedrijven: typering bedrijvigheid aan de hand van Mars codering

Brzo-bedrijven zijn die bedrijven die onder de werkingssfeer van het Brzo vallen. In tabel 1 is het totaal aantal actieve Brzo-bedrijven weergegeven², met een verdeling naar de aard van de bedrijvigheid op grond van de Mars-codering³. Het aantal actieve Brzo-bedrijven, gepeild op 1 maart 2015, is 406⁴.

Tabel 1: Aantal Brzo-bedrijven gepeild in 2015, 2014 en 2013 met indeling naar bedrijvigheid

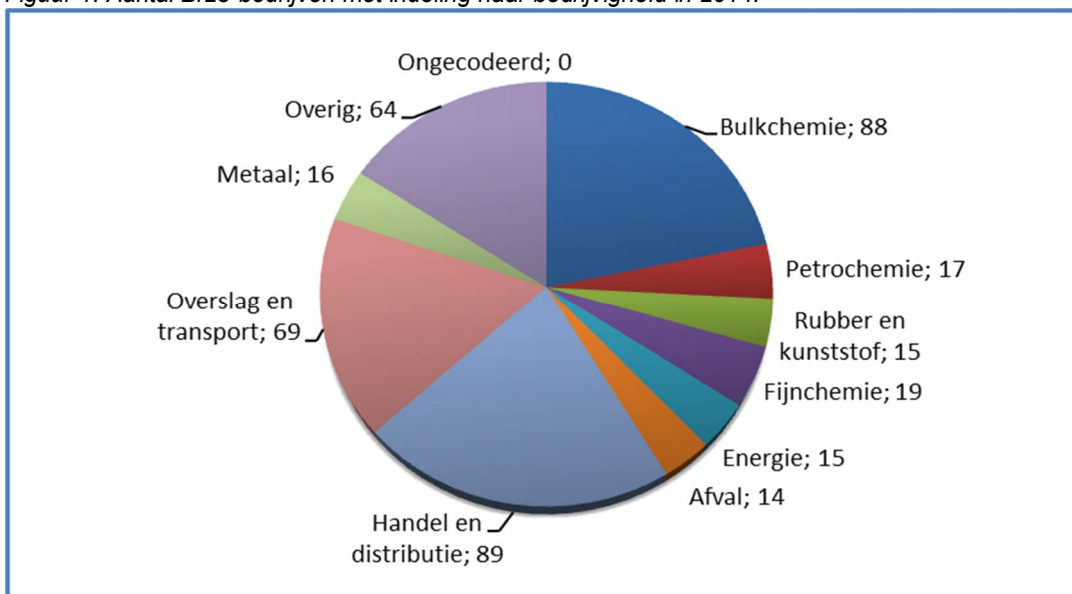
Bedrijvigheid (Mars codering)	Aantal Brzo-bedrijven gepeild op 1 maart 2015	Aantal Brzo-bedrijven gepeild op 1 maart 2014	Aantal Brzo-bedrijven gepeild op 1 maart 2013
01 General Chemicals manufacture (Bulkchemie)	88	93	91
02 Petrochemical, refining and processing (Petrochemie)	17	18	15
03 Plastics and rubber manufacture (Rubber en kunststof)	15	15	15
04 Pesticides, pharmaceuticals and other fine chemicals (Fijnchemie)	19	19	16
05 Power supply and distribution (Energie)	15	16	16
07 Waste treatment and disposal (Afval)	14	16	12
08 Wholesale and retail storage and distribution (Handel en distributie)	89	87	79
09 Handling and transportation centers (Overslag en transport)	69	67	63
11 Metal refining and processing (Metaal)	16	16	9
Other (Overig)	64	58	50
Ongecodeerd	0	0	45
Totaal	406	405	411

² Dit zijn alle in de GIR geregistreerde Brzo-bedrijven, het betreft niet alleen de productie- of opslaglocaties.

³ Mars staat voor Major Accident Reporting System, dit is het systeem van de EU voor het melden van zware ongevallen

⁴ Dit is exclusief enkele ondergrondse gasopslaglocaties die per maart 2012 onder de werking van het Brzo zijn komen te vallen en onder toezicht staan van SodM.

Figuur 1: Aantal Brzo-bedrijven met indeling naar bedrijvigheid in 2014.

Het aantal bedrijven en de indeling naar bedrijvigheid komt in grote lijnen overeen met het bedrijvenbestand van vorig jaar. Het aantal actieve Brzo-bedrijven kan in de loop der tijd fluctueren. De hoeveelheid gevaarlijke stoffen bepaalt of een bedrijf al dan niet onder de werkingssfeer van het Brzo'99 valt. De vergunde capaciteit is daarbij doorslaggevend. Door wijzigingen in de bedrijfsvoering kan de capaciteit onder of boven de drempelwaarde(n) komen te vallen. Ook de oprichting van bedrijven en bedrijven die stoppen dragen bij aan fluctuaties in de aantallen. Dit verklaart de verandering in het aantal Brzo bedrijven. De bandbreedte waarbinnen het totaal aantal Brzo-bedrijven fluctueert is beperkt (minder dan 10 bedrijven per jaar). De inwerkingtreding van Brzo 2015 kan effect hebben op het aantal Brzo-bedrijven.

2.2 PBZO- en VR-bedrijven

Brzo-bedrijven worden in twee categorieën ingedeeld: PBZO- en VR bedrijven. VR bedrijven zijn bedrijven die boven de hoge drempelwaarde van het Brzo '99 komen en verplicht zijn een veiligheidsrapport (VR) op te stellen. PBZO-bedrijven zijn bedrijven die tussen de lage en hoge drempelwaarde van het Brzo '99 zitten en niet verplicht zijn een VR op te stellen.

Van de 406 Brzo-bedrijven, gepeild op 1 maart 2015, vallen 252 bedrijven (62%) in de categorie VR-bedrijf en 154 (38%) in de categorie PBZO-bedrijf.

2.3 Aantal geïnspecteerde bedrijven

Jaarlijks stellen de inspectiepartners in regionaal verband een gezamenlijke inspectieplanning op. In 2014 zijn bij 362 van de in totaal 406 Brzo-bedrijven inspecties uitgevoerd. Van de VR-plichtige bedrijven is 90% geïnspecteerd, van de PBZO-bedrijven is 88% geïnspecteerd. Dit is ongeveer gelijk aan 2013. In onderstaande tabel 2 is dat weergegeven.

Tabel 2: Aantal en percentage geïnspecteerde bedrijven in 2014, 2013 en 2012

Type bedrijf	Aantal bedrijven	Aantal bedrijven geïnspecteerd in 2014	Percentage bedrijven geïnspecteerd in 2014	Percentage bedrijven geïnspecteerd in 2013	Percentage bedrijven geïnspecteerd in 2012
VR	252	226	90%	90%	90%
PBZO	154	136	88%	89%	88%
Totaal	406	362	89%	90%	89%

Het Brzo'99 geeft aan dat VR-bedrijven tenminste eenmaal per jaar worden geïnspecteerd tenzij een afwijkend inspectieprogramma is vastgesteld op grond van een systematische evaluatie van de risico's. Het besluit stelt geen eisen ten aanzien van de inspectiefrequentie van PBZO-bedrijven. Landelijk is afgesproken om de inspectiefrequentie voor zowel de VR-plichtige bedrijven als PBZO-bedrijven vast te stellen op grond van een systematische evaluatie van de risico's, daardoor is jaarlijkse inspectie van VR-plichtige bedrijven niet noodzakelijk. Deze systematische evaluatie van de risico's is vastgelegd in het landelijk toezichtmodel Brzo dat wordt gebruikt om de inspectie-inzet per bedrijf vast te stellen. De keuze om wel of niet te inspecteren is gebaseerd op de evaluatie van de risico's van het bedrijf en het naleefgedrag van voorgaande jaren. Niet alle VR-plichtige bedrijven worden jaarlijks geïnspecteerd omdat op grond van de risico-evaluatie er voor gekozen is om de beschikbare inspectiecapaciteit bij andere bedrijven in te zetten.

Brzo-inspecties vinden zowel aangekondigd als niet aangekondigd plaats. Een groot deel van de inspecties wordt aangekondigd zodat het bedrijf de voor de controle benodigde informatie tijdens de inspectie onmiddellijk beschikbaar heeft en de te interviewen personen aanwezig zijn. Hierdoor kan de inspecteur controleren wat hij heeft gepland om te controleren en heeft hij toegang tot de geautoriseerde personen en tot de juiste systemen. Daarnaast vinden onaangekondigde inspecties plaats. Ook kunnen tijdens een aangekondigde inspectie andere onderdelen van het bedrijf gecontroleerd worden dan van tevoren was aangegeven of kan een inspectie meer dagen duren dan was aangekondigd. Onaangekondigde inspecties kunnen ook buiten kantooruren plaatsvinden. Voor hercontroles geldt dat deze zowel aangekondigd als onaangekondigd worden uitgevoerd.

In 2014 zijn 434 preventieve Brzo-inspecties uitgevoerd. Bij een aantal bedrijven zijn dus meerdere preventieve inspecties uitgevoerd. Van deze inspecties waren er 57 onaangekondigd en 5 deels onaangekondigd. Deze aantallen zijn exclusief de uitgevoerde hercontroles.

2.4 Inspectieonderwerpen

Alle Brzo-bedrijven zijn verplicht een goed functionerend veiligheidsbeheerssysteem te hebben. Het systeem moet borgen dat de kans op een ongeval, als gevolg van de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen en de mogelijke gevolgen daarvan zoveel mogelijk worden beperkt. Naast de fysieke inspecties aan installaties bij de bedrijven is het inspecteren van het functioneren van het veiligheidsbeheerssysteem (VBS) een essentieel onderdeel van Brzo-inspecties. Het VBS bestaat uit acht vaste elementen van a t/m h. Zie voor een uitleg van deze VBS-elementen tabel 3. Naast de acht VBS-elementen, kan op andere thema's worden geïnspecteerd, zoals PBZO (preventiebeleid zware ongevallen), MRA (milieurisicoanalyse), ATEX (bescherming voor explosiegevaar), de aanwezigheid van stoffenlijsten, brandveiligheid, tankopslag, etcetera. Het inspectieteam bepaalt welk deel van het VBS zal worden geïnspecteerd. Deze keus wordt per bedrijf gemaakt op grond van de nalevingsgeschiedenis van het bedrijf en de aspecten die bij een vorige inspectie zijn beoordeeld.

De BRZO+ partners maken afspraken over specifieke thema's waarop extra wordt geïnspecteerd.

De veiligheidsregio's hebben als landelijk thema in 2014 de aanwezigheid van stoffenlijsten geïnspecteerd. Ook zijn er themagerichte inspecties op de MRA (milieurisicoanalyse) uitgevoerd.

In de programmatische opzet van de Brzo-inspecties wordt per bedrijf bepaald welke onderdelen in het betreffende jaar worden geïnspecteerd. Voor elk bedrijf wordt een meerjaren-inspectieplan opgesteld. Dit plan bevat de inspectiethema's voor het betreffende bedrijf over een periode van vijf jaar. Binnen de vijfaarscyclus moeten alle VBS-elementen tenminste éénmaal zijn beoordeeld. In 2014 is er substantieel meer aandacht besteed aan VBS-element g: "toezicht op de prestaties," VBS-element f: "planning voor noodsituaties" en VBS-element h: "audits en beoordeling".

Tabel 3 Toelichting VBS-elementen

VBS	Veiligheidsbeheerssysteem dat dient ter uitvoering en ter vaststelling van het Preventiebeleid Zware Ongevallen
VBS-elementen	Het VBS bestaat uit zeven elementen (b t/ h) en een onderdeel waarin de koppeling wordt beschreven tussen het algemene beheerssysteem, het VBS en het preventiebeleid (a).
VBS-a	Die onderdelen van het algemene beheerssysteem waartoe de organisatorische structuur, de verantwoordelijkheden, de gebruiken, de procedures, de procédés en de hulpmiddelen behoren welke het mogelijk maken het beleid ter voorkoming van zware ongevallen te bepalen en uit te voeren.
VBS-b	De organisatie en de werknemers: de taken en verantwoordelijkheden van de werknemers die op alle organisatorische niveaus bij het beheersen van de risico's van zware ongevallen zijn betrokken, het onderkennen van de behoeften aan opleiding van die werknemers, de organisatie van die opleiding en de deelname daaraan door de werknemers en de in de inrichting werkzame werknemers van aannemers en onderaannemers.
VBS-c	De identificatie van de gevaren en de beoordeling van de risico's van zware ongevallen: de vaststelling en de toepassing van procedures voor de systematische identificatie van de ongewenste gebeurtenissen die tot zware ongevallen kunnen leiden die zich bij normale en abnormale werking kunnen voordoen en de beoordeling van de kans op en de omvang van die ongevallen.
VBS-d	De beheersing van de uitvoering: de vaststelling en de toepassing van procedures en instructies voor de beheersing van de veiligheid van de bedrijfsvoering, met inbegrip van het onderhoud van de installaties en de tijdelijke onderbrekingen.
VBS-e	De wijze waarop wordt gehandeld bij wijzigingen: de vaststelling en de toepassing van procedures voor de planning van wijzigingen met betrekking tot de inrichting of onderdelen daarvan dan wel met betrekking tot het ontwerpen van een nieuw procedé.
VBS-f	De planning voor noodsituaties: de vaststelling en de toepassing van procedures voor de systematische identificatie van noodsituaties alsmede voor het uitvoeren, beoefenen en toetsen van de noodplannen en de daartoe strekkende opleiding van de betrokken werknemers. De opleiding geldt voor de werknemers van de inrichting, met inbegrip van de in de inrichting werkzame werknemers van aannemers en onderaannemers.
VBS-g	Het toezicht op de prestaties: de vaststelling en de toepassing van procedures voor de permanente beoordeling van de inachtneming van de doelstellingen van het beleid ter voorkoming van zware ongevallen en van het veiligheidsbeheerssysteem, alsmede de invoering van regelingen voor onderzoek en correctie bij het niet in acht nemen daarvan. Tot deze procedures behoren het systeem voor de melding van zware ongevallen en bijna-ongevallen, met name die waarbij de beschermende maatregelen hebben gefaald, het onderzoek daarnaar en de nazorg, een en ander op grond van de ervaringen uit het verleden.
VBS-h	Audits en beoordeling: de vaststelling en de toepassing van procedures voor de systematische periodieke evaluatie van het beleid ter voorkoming van zware ongevallen en van de doeltreffendheid en de deugdelijkheid van het veiligheidsbeheers-systeem alsmede voor de met documenten gestaafde analyse door de directie van de resultaten van het gevoerde beleid, van het veiligheidsbeheerssysteem en van de actualisering daarvan

Hoofdstuk 3

3. Naleving van het Brzo'99

3.1 Overtredingen

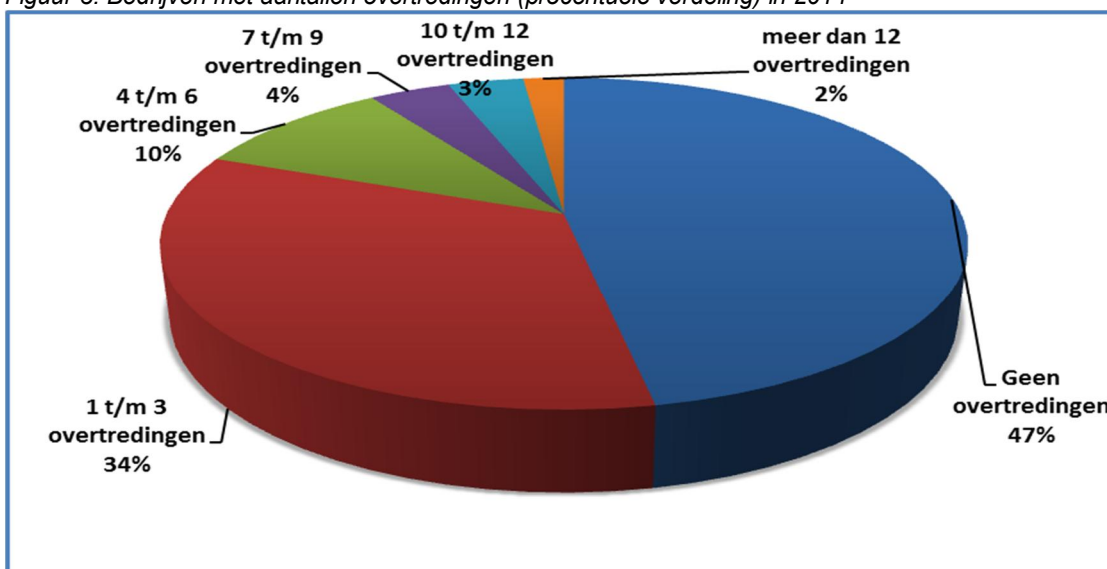
Van de 362 Brzo-bedrijven die in 2014 zijn geïnspecteerd zijn bij 170 bedrijven (47%) geen overtredingen geconstateerd. Van deze bedrijven is vastgesteld dat zij de regelgeving naleven op die onderdelen die in de inspectie zijn gecontroleerd. Over de onderdelen die in 2014 niet in de inspectie aan bod zijn gekomen kan geen uitspraak worden gedaan.

In 2014 zijn bij 192 bedrijven (53%) overtredingen geconstateerd. Uit de beschikbare informatie is een totaal van 850 veiligheidsgelateerde overtredingen vastgesteld. Het gaat om een totaal van overtredeingen van verschillende aard en uiteenlopende ernst: van lichte administratieve tekortkomingen tot tekortkomingen die mogelijk kunnen leiden tot onveilige situaties. Het aantal overtredingen per bedrijf loopt uiteen, zoals in tabel 4 is te zien. In de tabel is tevens een vergelijking met 2013 gemaakt. Er zijn in 2014 meer bedrijven zonder overtredingen dan in 2013.

Tabel 4: Aantal overtredingen per bedrijf, uitgesplitst in VR-plichtige en PBZO-plichtige bedrijven in 2014 en het totaal van 2013 en 2012, percentages zijn ten opzichte van het aantal geïnspecteerde bedrijven.

Aantal overtredingen per bedrijf	Aantal VR-bedrijven (2014)	Aantal PBZO-bedrijven (2014)	Aantal bedrijven (VR plus PBZO) (2014)	Percentage ten opzichte van het totaal aantal geïnspecteerde bedrijven 2014	Aantal bedrijven (VR plus PBZO) (2013)	Percentage ten opzichte van het geïnspecteerde bedrijven (2013)	Aantal bedrijven (VR plus PBZO) (2012)	Percentage ten opzichte van het geïnspecteerde bedrijven (2012)
Aantal bedrijven zonder overtredingen	104	66	170	47%	129	36%	158	43%
Aantal bedrijven met 1 t/m 3 overtredingen	78	45	123	34%	119	33%	120	33%
Aantal bedrijven met 4 t/m 6 overtredingen	25	10	35	10%	54	15%	50	14%
Aantal bedrijven met 7 t/m 9 overtredingen	6	8	14	4%	37	10%	22	6%
Aantal bedrijven met 10 t/m 12 overtredingen	10	3	13	3%	15	4%	6	2%
Aantal bedrijven met meer dan 12 overtredingen	3	4	7	2%	9	2%	9	2%
Totaal aantal geïnspecteerde bedrijven	226	136	362	100%	363	100%	365	100%

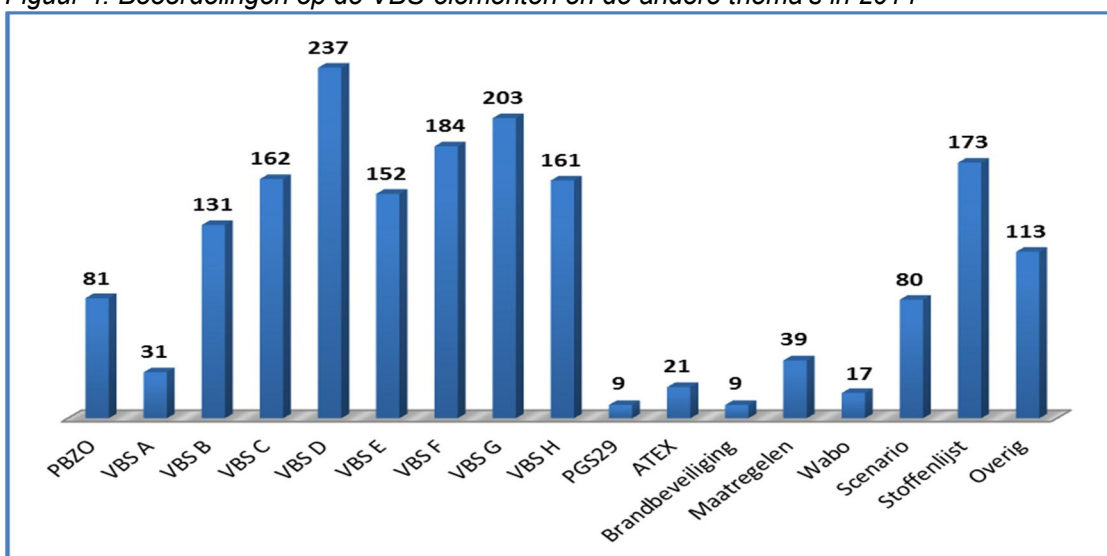
Figuur 3: Bedrijven met aantallen overtredingen (procentuele verdeling) in 2014

3.2 Beoordeelde onderwerpen en overtredingen die daarbij zijn vastgesteld

In 2014 zijn in totaal 1803 VBS-elementen en thema's beoordeeld (uitleg over de VBS-elementen is te vinden in paragraaf 2.4). In figuur 4 is de verdeling over deze VBS-elementen en thema's weergegeven. De aantallen zijn terug te vinden in tabel 5. In tabel 5 is ook het aantal overtredingen per inspectieonderwerp in 2014 weergegeven. Deze getallen zijn inzichtelijk gemaakt in figuur 5. Van de VBS-elementen worden de meeste overtredingen geconstateerd bij VBS-element d (beheersing van de uitvoering). Dit lijkt op het beeld uit 2013 als je de geconstateerde overtredingen op PGS 29 in 2013 niet meerekent. In 2013 is namelijk een speciaal project over PGS 29 uitgevoerd wat resulteerde in een groot aantal overtredingen op dit onderwerp. Overtredingen op PGS 29 in 2014 zijn mogelijk niet allemaal onder het onderwerp Opslag PGS-29 geregistreerd in de GIR. Afhankelijk van het soort overtreding kunnen deze ook onder een van de VBS-elementen of bij de overige onderwerpen (zoals bijvoorbeeld onderhoud tanks, Wabo, risico en/of scenario's/maatregelen) zijn geregistreerd. Er is in 2014 meer geïnspecteerd op toezicht op VBS-f (planning voor noodsituaties), VBS-g (de prestaties) en VBS-h (audits en beoordeling).

Figuur 4: Beoordelingen op de VBS-elementen en de andere thema's in 2014⁵

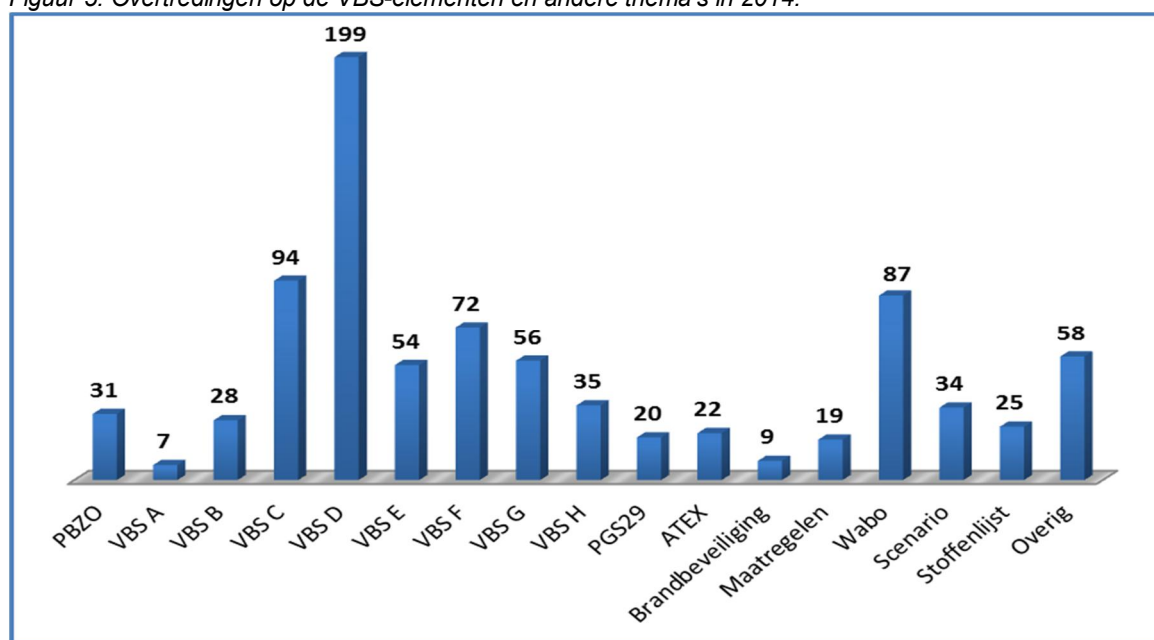

⁵ Overig in deze figuur (en in figuur 5) is: bedrijfsbrandweer, QRA, MRA, PDCA en een restcategorie

Tabel 5: Aantal beoordeelde VBS-elementen en andere thema's en aantal overtredingen daarop.

Onderwerp	Aantal beoor- delingen 2014	Aantal beoor- delingen 2013	Aantal beoor- delingen 2012	Aantal over- tredingen 2014	Aantal over- tredingen 2013	Aantal over- tredingen 2012
PBZO (preventiebeleid)	81	49	62	31	11	24
VBS-a: Preventiebeleid en het algemene beheerssysteem	31	20	31	7	2	8
VBS-b: Organisatie en de werknemers	131	116	116	28	25	18
VBS-c: Identificatie gevaren en beoorde- ling van risico's zware ongevallen	162	152	168	94	120	110
VBS-d: Beheersing van de uitvoering	237	242	240	199	178	157
VBS-e: Wijze waarop wordt gehandeld bij wijzigingen	152	108	139	54	43	45
VBS-f: Planning voor noodsituaties	184	125	137	72	33	30
VBS-g: Toezicht op de prestaties	203	134	129	56	55	28
VBS-h: Audits en beoordeling	161	109	155	35	38	40
Opslag PGS29 (brandstoffen in tanks)	9	522	134	20	274	143
ATEX (explosieveiligheid)	21	41	38	22	48	44
Brandbeveiliging	9	15	42	9	6	36
Maatregelen	39	23	39	19	12	47
Wabo/milieu (anders dan Brzo)	17	17	15	87	86	25
Scenario	80	67	76	34	30	22
Stoffenlijst	173	Onder overig	Onder overig	25	Onder overig	Onder overig
Overig: - bedrijfsbrandweer - QRA en MRA - PDCA - Restcategorie, divers	113	140	137	58	136	94
Totaal	1803	1880	1658	850	1097	871

Figuur 5: Overtredingen op de VBS-elementen en andere thema's in 2014.

3.3 Ernst van de overtredingen

De landelijke handhavingstrategie Brzo is eind 2013 vastgesteld in het Bestuurlijk Omgevingsberaad⁶. In 2014 is de handreiking handhavingstrategie Brzo opgesteld. Deze staat op de website van BRZO+. De handhavingstrategie kent drie categorieën waarmee onderscheid wordt gemaakt naar ernst van de overtredingen. De overtredingen worden daarbij ingedeeld in relatie tot de risico's op een zwaar ongeval en/of de escalatie van scenario's. Vanaf 1 januari 2014 passen de inspectieteams deze strategie toe. De percentages die in tabel 6 zijn genoemd zijn percentages ten opzichte van het totaal aantal overtredingen waarvoor op 1 maart 2015 de handhaving was gestart en de ingezette handhavingsinstrumenten in de GIR zijn ingevuld. Het aantal overtredingen waarvoor de handhaving op 1 maart 2015 is gestart en geregistreerd is lager dan het totaal aantal geconstateerde overtredingen, omdat voor een aantal overtredingen de handhaving op 1 maart nog niet was gestart.

Tabel 6: Ernst van de overtredingen in 2014

Categorie	Aantal 2014	% 2014	% over 2013 op grond van de ingezette handhavingsinstrumenten
1: Onmiddellijke dreiging zwaar ongeval	15	2%	<1%
2: Verhoogde dreiging zwaar ongeval, maar niet onmiddellijk	244	34%	44%
3: Zeer geringe dreiging zwaar ongeval	462	64%	55%

In 2013 is het aantal overtredingen van categorie 1 ingeschat op grond van de ingezette handhavingsinstrumenten. In 2014 is de categorie van de overtreding volgens de handhavingstrategie voor het eerst beoordeeld door de inspecteurs en geregistreerd in de GIR. Voor de inspecteurs was dit een nieuwe manier van beoordelen van de overtredingen die ze zich eigen moesten maken.

In deze tabel lijkt het aantal overtredingen in categorie 1 (onmiddellijke dreiging zwaar ongeval) in 2014 verdubbeld ten opzichte van 2013. Dit geeft een vertekend beeld omdat het aantal van 2013 gebaseerd is op de ingezette handhavingsinstrumenten. Sinds 1 januari 2014 wordt de categorie van de overtreding als zodanig in de GIR geregistreerd. In paragraaf 4.2 staat het aantal ingezette handhavingsinstrumenten in 2014. Dit aantal zit in dezelfde grootte-orde als in 2013.

⁶ Bestuurlijk Omgevingsberaad is het hoogste orgaan van de overlegstructuur VTH (vergunningverlening, toezicht en handhaving)

Hoofdstuk 4

4. Handhaving door het bevoegd gezag

4.1 Inleiding

Bij overtredingen is het de taak van de diverse bevoegde gezagen om richting het bedrijf passende handhaving in te zetten met als doel dat het bedrijf de overtreding opheft. Dit vindt plaats door de toepassing van de landelijke handhavingstrategie Brzo. De bevoegdheid om te handhaven op het besluit beperkt zich tot die bepalingen, die zijn gebaseerd op de onderliggende wet waarin de bevoegdheid is geregeld. In de praktijk handhaven bevoegde instanties direct op het besluit of op de onderliggende wet dan wel op de vergunning. In tabel 7 is de tabel met de categorieën van overtredingen en de in te zetten handhavingsinstrumenten volgens de handhavingstrategie overgenomen. Voor uitleg bij deze tabel en meer informatie over de handhavingstrategie verwijst ik u naar de website www.brzoplus.nl waar de handhavingstrategie en bijbehorende handreiking is te vinden.

Tabel 7: De categorieën 1, 2 en 3 overtredingen met de vastgestelde handhavingsinstrument(en) en handhavingspartij(en) volgens de handhavingstrategie Brzo'99.⁷

Categorie	Sanctie	Sanctie na hercontrole	Toezichthouder
1. Onmiddellijke dreiging	Stillegging (art.28 Arbowet) + proces verbaal	Bij negeren PV ⁸ (misdrijf), eventueel bestuursdwang en eventueel inschakelen FP ⁹	Inspectie SZW
	Bestuursdwang (art.122 Provinciewet, art.125 Gemeentewet, art. 48 en art 63 Wvr) +aangifte	N.v.t.	Wabo-BG/VR
2. Geen onmiddellijke dreiging	Exploitatieverbod onder last onder dwangsom + proces-verbaal	Bij negeren: verbeuren dwangsom bestuursdwang en eventueel inschakelen FP	Inspectie SZW
	Bestuurlijke boete + zo nodig last onder dwangsom (of bestuursdwang)	verhoogde boete verbeuren dwangsom bestuursdwang inschakelen FP	Inspectie SZW
	Eis ter naleving (art. 27 Arbowet) of waarschuwing	Bestuurlijke boete en zo nodig dwangsom (of bestuursdwang)	Inspectie SZW
	Dwangsom	Inning en/of verhogen dwangsom + PV	Wabo-BG/VR
3. Zeer geringe dreiging	Waarschuwingbrief	Dwangsom	Wabo-BG/VR
	Waarschuwingbrief of eis, art 27 Arbowet	p.m.	Inspectie SZW

⁷ Bron: handhavingstrategie Brzo te vinden op: <http://brzoplus.nl/brzo/producten-brzo/publicaties-brzo/>

⁸ PV is Proces Verbaal

⁹ FP is Functioneel Parket

4.2 Ingezette handhavingsinstrumenten

Aan de hand van de ernst van de overtreding zijn de handhavingsinstrumenten en hersteltermijnen ingezet. In tabel 8 zijn de in 2014 ingezette handhavingsinstrumenten bij de categorieën van overtredingen weergegeven zoals die in de GIR zijn opgenomen.

Tabel 8: Handhavingsinstrumenten in relatie tot de ernst van de overtreding

Handhavingsinstrumenten die zijn ingezet:	1: Onmiddellijke dreiging zwaar ongeval	2: Verhoogde dreiging zwaar ongeval, maar niet onmiddellijk	3: Zeer geringe dreiging zwaar ongeval
Stillegging	9	-	-
Preventieve stillegging	3	-	-
Proces verbaal	-	1	-
Last onder bestuursdwang	-	1	-
Last onder dwangsom	2	23	20
Bestuurlijke boete	-	2	1
Bestuurlijke vooraankondiging	1	21	20
Eis	-	62	82
Kennisgeving eis	-	34	19
Aanschrijving	-	75	253
Waarschuwing	-	11	51
Anders	-	14	16
Totaal	15	244	462

Bij alle categorie 1 overtredingen is tijdens de inspectie opgetreden zodat het gevaar direct is weggenomen.

Het gaat dan bijvoorbeeld om:

- Gebruik van een niet geschikt apparaat (=potentiële ontstekingsbron) in een zone met explosieve atmosfeer. Het betreffende apparaat wordt dan stilgelegd.
- Uitvoeren van onderhoudswerk zonder dat daarbij de noodzakelijke (tijdelijke) veiligheidsmaatregelen zijn getroffen. Het onderhoudswerk wordt dan stilgelegd, totdat de noodzakelijke maatregelen wel zijn getroffen.
- Onvoldoende (technische) integriteit van een opslagvoorziening voor gevaarlijke stoffen, waardoor instortingsgevaar of bijvoorbeeld bezwijken van een opslagtank. De betreffende voorziening wordt dan stilgelegd, de voorziening moet veilig leeg/schoon gemaakt worden en mag pas weer in gebruik worden genomen als de technische integriteit geborgd is.

Dit is het eerste jaar dat de inspecteurs met de categorie-indeling van de handhavingsstrategie hebben gewerkt en het inregelen daarvan vraagt nog de nodige aandacht.

4.3 Onderwerpen van de categorie 1 overtredingen

In onderstaande tabel is een koppeling gemaakt tussen categorie 1 overtredingen en de onderwerpen. Uit deze tabel blijkt dat de categorie 1 overtredingen (onmiddellijke dreiging) over verschillende thema's verdeeld zijn.

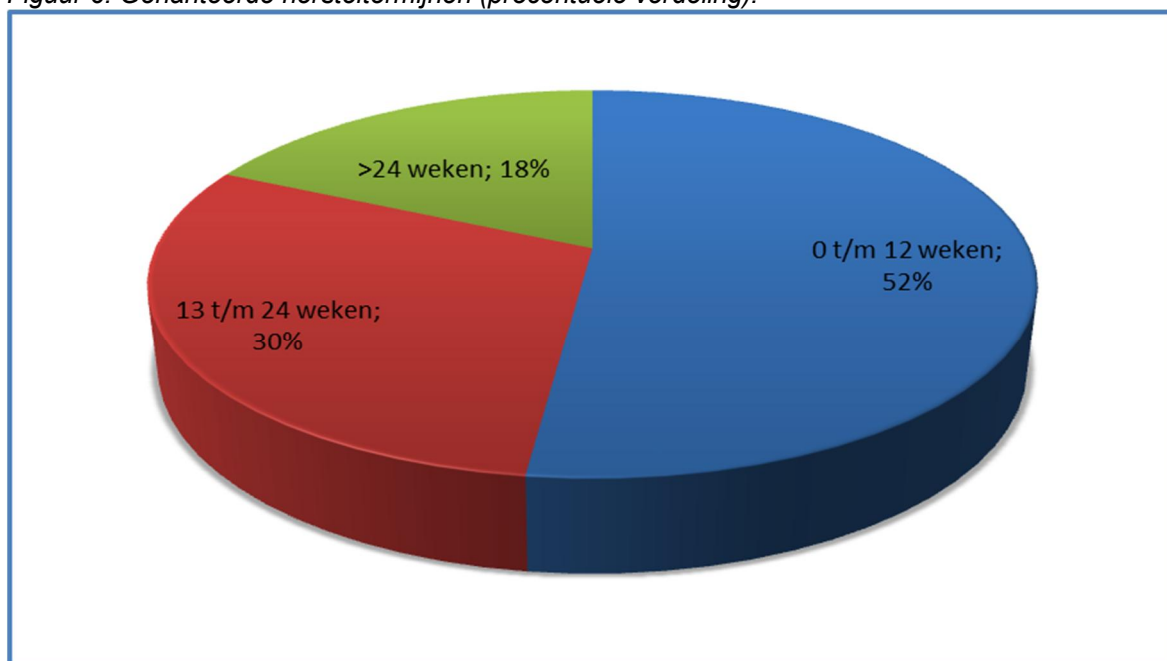
Tabel 9: Onderwerpen van de categorie 1 overtredingen

Thema	Aantal overtredingen
VBS-c: Identificatie van de gevaren en beoordeling van risico's zware ongevallen	4
VBS-d: Beheersing van de uitvoering	3
VBS-e: Wijze waarop wordt gehandeld bij wijzigingen	2
VBS-f: Planning voor noodsituaties	1
ATEX(explosieveiligheid)	4
Maatregelen	1

4.4 Hersteltermijnen

In het bestuursrechtelijk handhavingsspoor¹⁰ worden termijnen gesteld voor het opheffen van de overtreding. De gestelde termijn is gerelateerd aan de tijd die redelijkerwijs nodig is voor het ontwikkelen en implementeren van de herstelmaatregel. Figuur 6 laat zien welke termijnen in eerste instantie zijn opgelegd voor de situaties waarin het herstel van de overtreding is gekoppeld aan een termijn. De termijn is berekend vanaf de verzenddatum van de handhavingbrief.

Figuur 6: Gehanteerde hersteltermijnen (procentuele verdeling).

Van de opgelegde hersteltermijnen is 52% korter dan 12 weken. Op het moment dat het bevoegd gezag constateert dat herstel binnen de termijn onvoldoende is gerealiseerd, kan zij nadere eisen stellen als de veiligheidssituatie dit vereist. Het bevoegd gezag kan ook besluiten om de termijn te verlengen.

In een aantal gevallen is geen hersteltermijn gegeven, omdat de overtreding al eerder was opgeheven of omdat er sprake was van een stillegging of exploitatieverbod. Deze gevallen zijn, net als de onbekende hersteltermijnen en de "niet opgestarte trajecten", niet opgenomen in figuur 6.

¹⁰ Een toelichting bij het bestuursrechtelijke handhavingsspoor en strafrechtelijke handhaving is te vinden in de hoofdstuk 3 van de handhavingstrategie zie: <http://brzoplus.nl/brzo/producten-brzo/publicaties-brzo/>

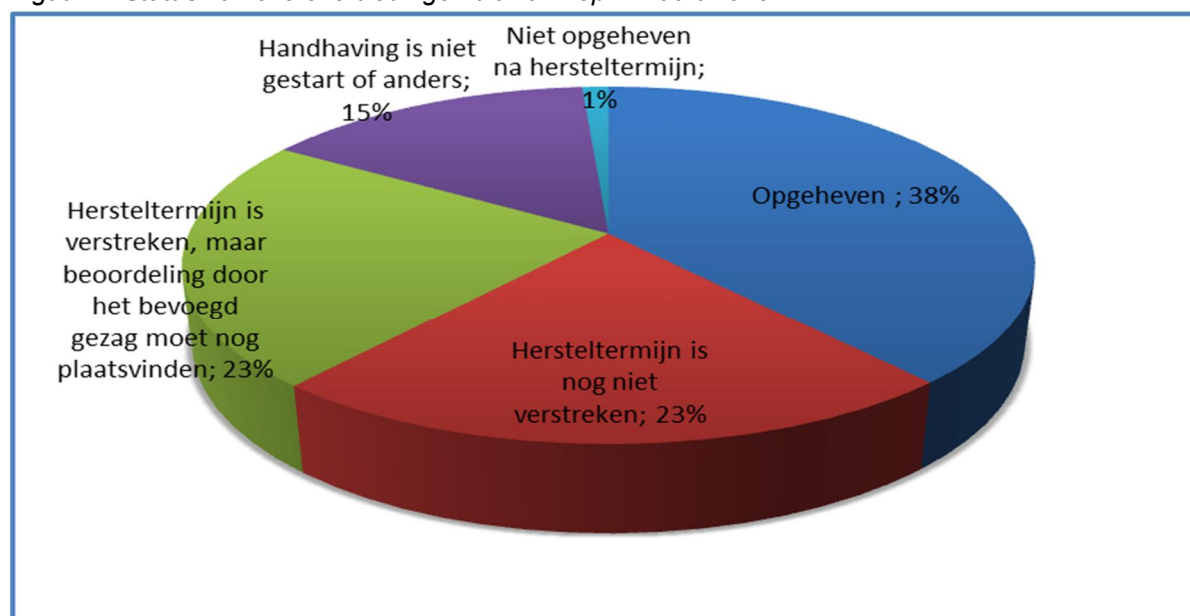
4.5 Status van de overtredingen op 1 maart 2015 en vervolgacties door het bevoegd gezag

Met behulp van de informatie uit de GIR is bepaald of de overtredingen uit 2014 op 1 maart 2015 waren opgeheven of niet.

Tabel 10: Status van alle overtredingen uit 2014 op 1 maart 2015

Status	Aantal overtredingen	Percentage 2014	Percentage 2013	Percentage 2012
Opgeheven	327	38%	38%	44%
Hersteltermijn is nog niet verstreken	193	23%	18%	26%
Hersteltermijn is verstreken, maar beoordeling door het bevoegd gezag moet nog plaatsvinden	193	23%	22%	18%
Handhaving is nog niet gestart of anders	127	15%	19%	8%
Niet opgeheven na hersteltermijn	10	1%	3%	4%
Totaal	850	100%	100%	100%

Figuur 7: Status van alle overtredingen uit 2014 op 1 maart 2015

Van de 850 overtredingen die in 2014 zijn vastgesteld waren er op de peildatum 1 maart 2015 327 (38%) opgeheven. Dat is hetzelfde percentage als in 2013. Na beoordeling door het bevoegd gezag bleken er 10 overtredingen (1%) niet of niet volledig te zijn opgeheven, dit is minder dan in de voorgaande jaren. Deze 10 overtredingen zijn geconstateerd bij 6 bedrijven. Er zitten dus enkele bedrijven bij met meer dan één overtreding. Van de overige 513 overtredingen (61%) kon op de peildatum geen uitsluitsel worden gegeven over de situatie. Dit komt onder meer doordat de hersteltermijn niet was verlopen (23%) of omdat beoordeling van de herstelactie van het bedrijf door het bevoegd gezag nog moest plaats vinden (23%). Mogelijk waren de gegevens van de nacontrole nog niet in GIR beschikbaar op de peildatum.

Voor 15% van de overtredingen was de handhaving nog niet gestart of is van handhaving afgezien. Dit betekent dat bedrijven met het inspectierapport wel op de hoogte zijn gesteld van de overtredingen, maar dat ze nog niet zijn aangeschreven met een handhavingsbrief. Het kan dus zijn dat overtredingen in de praktijk wel zijn beëindigd, maar dat dit op 1 maart 2015 nog niet met een beoordeling door het bevoegd gezag kon worden bevestigd.

Bij de 10 overtredingen die nog niet zijn opgeheven zijn vervolgacties ingezet door het bevoegd gezag. Tabel 11 geeft een overzicht van deze vervolgacties.

Tabel 11: Vervolgacties bevoegd gezag op niet opgeheven overtredingen in 2014 (peildatum 1 maart 2015)

Vervolg op niet opgeheven overtredingen	Instrument/actie	Aantal	Categorie van de handhavingsstrategie
Vervolg of voortzetting handhaving (5)	<ul style="list-style-type: none"> • Tekst last onder dwangsom aangepast na bezwaar • Stillegging duurt voort • Hangt samen met stillegging 	2 1 2	2 (2x) 3 2 (2x)
Ander traject (5)	<ul style="list-style-type: none"> • Overtreding wordt meegenomen bij inspectie 2015 • Overdracht aan een ander bevoegd gezag • Hersteltermijn aangepast 	1 1 3	3 2 2 (1x) en 3 (2x)

Hoofdstuk 5

5. Conclusies

Deze monitor geeft gegevens over de naleving van het Brzo'99 door de bedrijven en over de handhaving door de BRZO+ inspectiepartners.

Er zijn in Nederland al gedurende een aantal jaar ongeveer 400 Brzo-bedrijven. In 2014 waren het er 406. Van deze bedrijven wordt jaarlijks ongeveer 90% geïnspecteerd. Over de bedrijven kan worden gezegd dat het directe nalevingsgedrag door de bedrijven in 2014 wat beter was dan de jaren daarvoor. Bij 47% van de geïnspecteerde bedrijven is in 2014 geen overtreding gevonden. In 2013 was dat bij 36% van de geïnspecteerde bedrijven en in 2012 bij 43% van de geïnspecteerde bedrijven. Het aantal bedrijven met veel overtredingen (meer dan 12) is de afgelopen jaren steeds ongeveer 2%.

Tijdens de inspecties wordt gecontroleerd op VBS-elementen en andere onderwerpen (zoals explosieveiligheid en de stoffenlijst). In 2014 zijn de meeste overtredingen geconstateerd op VBS-element d: de beheersing van de uitvoering. Dat wil zeggen: de vaststelling en de toepassing van procedures en instructies voor de beheersing van de veiligheid van de bedrijfsvoering, met inbegrip van het onderhoud van de installaties en de tijdelijke onderbrekingen.

De monitor 2014 laat zien dat de lijn van een intensieve manier van toezicht en handhaving wordt gehandhaafd. Er zijn ongeveer evenveel Brzo-inspecties uitgevoerd als in 2013. Naast reguliere geplande Brzo-inspecties vinden meer inspecties onaangekondigd plaats. Hoewel er meer bedrijven zijn waar geen overtredingen zijn vastgesteld, leeft ruim de helft van de bedrijven het BRZO'99 niet volledig na. Van de betrokken bedrijven en overheden worden de nodige inspanningen verlangd om de prestaties te verbeteren. In 2014 zijn er 15 ernstige overtredingen geconstateerd waarbij de inspecteur heeft geoordeeld dat er onmiddellijke dreiging van een zwaar ongeval was. In deze gevallen is er door de inspecteurs direct actie ondernomen waardoor het gevaar was geweken. Als de dreiging niet tijdens de inspectie kon worden opgeheven hebben de inspecteurs sancties opgelegd zoals het stilleggen van (een deel van) het bedrijf om daarmee een veilige situatie te creëren en de dreiging van een zwaar ongeval op te heffen.

Tot dusver beperken de conclusies zich tot een spiegeling aan de resultaten van 2013 en 2012. Om de resultaten breder te beschouwen en trendanalyses te kunnen maken zijn gegevens over een langere periode nodig.

Bijlage 1: Begrippen en afkortingen

Beoordeling (in het kader van de inspectie)	Bevindingen worden beoordeeld. Bij de beoordeling kunnen naar keuze van het kernteam de drie beoordelingsgrondslagen (gedocumenteerd, geschikt en geïmplementeerd) worden gehanteerd. Op elke grondslag wordt de waardering met de vierpuntsschaal toegepast. De uitkomst van de beoordeling kan leiden tot het kenmerken van de bevinding als een overtreding of niet.
Beoordelingsgrondslagen	In de inspectiemethode worden drie beoordelingsgrondslagen onderscheiden: <ul style="list-style-type: none"> gedocumenteerd; er is sprake van een deugdelijke en volledige beschrijving: <ul style="list-style-type: none"> - deugdelijk: helder, inzichtelijk, goed leesbaar, actueel; - volledig: alle relevante aspecten zijn benoemd. geschikt (passend); technische onderdelen voldoen aan de stand van de veiligheidstechniek (voor zover dat redelijkerwijze verlangd kan worden) en zijn passend voor de aangetroffen situatie; geïmplementeerd; er wordt gewerkt zoals beschreven is. Er is sprake van een goed functionerende managementloop en verbeteractiviteiten op alle onderdelen zijn structureel en onlosmakelijk met de bedrijfsvoering verbonden. <p>E.e.a. gebaseerd op toelichting T12 'Uitwerking waarderingsschaal' van BRZO+.</p>
Brzo'99	Besluit risico's zware ongevallen 1999 Dit besluit is de Nederlandse implementatie van de Europese Seveso II-richtlijn. Het Brzo '99 integreert wet- en regelgeving op het gebied van arbeidsveiligheid, externe veiligheid en rampenbestrijding in één juridisch kader. Doelstelling is het voorkomen en beheersen van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn. Het besluit stelt hiertoe eisen aan de meest risicovolle bedrijven in Nederland. Daarnaast wordt in het besluit de wijze geregeld waarop de overheid daarop moet toezien.
Brzo-bedrijf	Bedrijf dat onder de werkingssfeer van het Brzo '99 valt.
BRZO+	Het samenwerkingsprogramma BRZO+ regelt de uniforme en integrale aanpak van VTH-taken op het gebied van interne en externe veiligheid met als doel het voorkomen van zware ongevallen bij alle Brzo-bedrijven en bedrijven met een IPPC-categorie 4 installatie. BRZO+ is een samenwerkingsprogramma van Inspectie SZW, Brzo-omgevingsdiensten, Veiligheidsregio's, Waterbeheerders, ILT en OM.
Close out meeting	Afsluitend overleg aan het einde van de inspectie waarin het kernteam aan het bedrijf verslag doet van de uitgevoerde inspectie. Bij dit overleg komt het verloop van de inspectie aan de orde, worden op hoofdlijnen de bevindingen teruggekoppeld en wordt, voor zover dat op dat moment al mogelijk is, al aangegeven wat de vervolgacties vanuit de afzonderlijke toezichthouders zullen zijn. Hierbij komen op zijn minst mogelijke handhavingszaken aan de orde. Van de eventuele handhavingszaken wordt daarbij aangegeven dat de terugkoppeling in deze fase nog niet volledig kan zijn.
Gevaarlijke stoffen	Stoffen, mengsels of preparaten, genoemd in bijlage I, deel 1, of behorend tot een categorie als genoemd in bijlage I, deel 2, en aanwezig als grondstof, product, bijproduct, residu of tussenproduct, met inbegrip van stoffen, mengsels of preparaten waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij door het onbeheersbaar worden van een industrieel chemisch proces ontstaan (Bron: art 1, sub b Brzo '99).
Inspectierapport	Rapport van een inspectie waarin de informatie tot op een zodanig niveau is opgenomen dat het kan dienen als verslag van de inspectie onder andere ten behoeve van komende vervolg- en initiële inspecties bij het bedrijf. Het rapport dient tevens om het bedrijf te voorzien van informatie over het verloop van de

	inspectie en over de resultaten ervan in de zin van bevindingen en overtredingen en dient om aan te geven wat de voor het bedrijf eventuele vervolprocessen (zoals handhaving) zullen zijn.
ILT	Inspectie Leefomgeving en Transport
Gemeenschappelijke InspectieRuimte (GIR)	De Gemeenschappelijke InspectieRuimte (GIR) is een online inspectiedatabase waarmee kernteams gezamenlijk een inspectie kunnen voorbereiden, inspectieresultaten kunnen vastleggen en afronden met een gezamenlijk inspectierapport.
Inspectieteam	De inspecties worden uitgevoerd door een kernteam van inspecteurs, overwegend bestaande uit 3 of 4 inspecteurs afkomstig van het bevoegd gezag Wabo, de Inspectie SZW en het bevoegd gezag Wet veiligheidsregio's.
Maatlat	De Maatlat bestaat uit de criteria voor de kwaliteit van inspecteurs en van organisaties waaraan ten minste voldaan moet zijn om de Brzo-taken adequaat te kunnen uitvoeren.
Mars-codering	Major Accident Reporting System (MARS). Systeem van de Europese Commissie, in beheer bij het Joint Research Centre (Ispra, Italië). Hier wordt de ongevals informatie verzameld die volgens de Seveso-richtlijn door de lidstaten verstrekt moet worden wanneer op hun grondgebied een ramp of zwaar ongeval plaatsvindt. Criteria voor een zwaar ongeval zijn opgenomen in bijlage VI van de Seveso-richtlijn.
Meerjaren-inspectieplan (MIP)	Een ambtelijk op te stellen plan waaruit blijkt hoe de inspecties in het kader van het Brzo '99 voor een bepaald bedrijf gedurende een periode van vijf jaar worden ingericht. Het plan bevat informatie over zowel de inspectiefrequentie als de inhoud van de verschillende inspecties.
PBZO-bedrijf	Een Brzo-bedrijf dat tussen de lage en hoge drempelwaarde van het Brzo '99 zit en niet verplicht is een VR op te stellen.
PGS-richtlijn	Richtlijn voor de opslag van gevaarlijke stoffen. Er zijn verschillende richtlijnen. PGS29 richt zich op de opslag van brandstoffen in bovengrondse verticale cilindrische tanks.
SodM	Staatstoezicht op de Mijnen
VBS	Veiligheidsbeheerssysteem dat dient ter uitvoering en ter vaststelling van het PreventieBeleid Zware Ongevallen
VBS-elementen	Het VBS bestaat uit zeven elementen (b t/ h) en een onderdeel waarin de koppeling wordt beschreven tussen het algemene beheerssysteem, het VBS en het preventiebeleid (a).
VBS-a	Die onderdelen van het algemene beheerssysteem waartoe de organisatorische structuur, de verantwoordelijkheden, de gebruiken, de procedures, de procédés en de hulpmiddelen behoren welke het mogelijk maken het beleid ter voorkoming van zware ongevallen te bepalen en uit te voeren.
VBS-b	De organisatie en de werknemers: de taken en verantwoordelijkheden van de werknemers die op alle organisatorische niveaus bij het beheersen van de risico's van zware ongevallen zijn betrokken, het onderkennen van de behoeften aan opleiding van die werknemers, de organisatie van die opleiding en de deelname daaraan door de werknemers en de in de inrichting werkzame werknemers van aannemers en onderaannemers.
VBS-c	De identificatie van de gevaren en de beoordeling van de risico's van zware ongevallen: de vaststelling en de toepassing van procedures voor de systematische identificatie van de ongewenste gebeurtenissen die tot zware ongevallen kunnen leiden die zich bij normale en abnormale werking kunnen voordoen en de beoordeling van de kans op en de omvang van die ongevallen.
VBS-d	De beheersing van de uitvoering: de vaststelling en de toepassing van procedures en instructies voor de beheersing van de veiligheid van de bedrijfsvoering, met inbegrip van het onderhoud van de installaties en de tijdelijke onderbrekingen.
VBS-e	De wijze waarop wordt gehandeld bij wijzigingen: de vaststelling en de toepassing van procedures voor de planning van wijzigingen met betrekking tot de inrichting of onderdelen daarvan dan wel met betrekking tot het ontwerpen van een nieuw procedé.
VBS-f	De planning voor noodsituaties: de vaststelling en de toepassing van procedures voor de systematische identificatie van noodsituaties alsmede voor het uitvoeren,

	beoefenen en toetsen van de noodplannen en de daartoe strekkende opleiding van de betrokken werknemers. De opleiding geldt voor de werknemers van de inrichting, met inbegrip van de in de inrichting werkzame werknemers van aannemers en onderaannemers.
VBS-g	Het toezicht op de prestaties: de vaststelling en de toepassing van procedures voor de permanente beoordeling van de inachtneming van de doelstellingen van het beleid ter voorkoming van zware ongevallen en van het veiligheidsbeheerssysteem, alsmede de invoering van regelingen voor onderzoek en correctie bij het niet in acht nemen daarvan. Tot deze procedures behoren het systeem voor de melding van zware ongevallen en bijna-ongevallen, met name die waarbij de beschermende maatregelen hebben gefaald, het onderzoek daarnaar en de nazorg, een en ander op grond van de ervaringen uit het verleden.
VBS-h	Audits en beoordeling: de vaststelling en de toepassing van procedures voor de systematische periodieke evaluatie van het beleid ter voorkoming van zware ongevallen en van de doeltreffendheid en de deugdelijkheid van het veiligheidsbeheers-systeem alsmede voor de met documenten gestaafde analyse door de directie van de resultaten van het gevoerde beleid, van het veiligheidsbeheerssysteem en van de actualisering daarvan
VR-bedrijf	Een VR-bedrijf is een Brzo-bedrijf dat boven de hoge drempelwaarde van het Brzo '99 komt en is verplicht een veiligheidsrapport op te stellen.
Waarderingsschaal	De waarderingsschaal verbindt het oordeel goed, redelijk, matig of slecht aan de beoordelingsgrondslagen gedocumenteerd, geschikt en geïmplementeerd. Voor technische zaken is er een andere waarderingsschaal dan voor organisatorische zaken.
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

Colofon

Bureau BRZO+

www.brzoplus.nl
BureauBRZO@rws.nl

Rijswijk, juli 2015